

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

3 décembre 2013

PROJET DE LOI SPÉCIALE
modifiant la loi spéciale du
12 janvier 1989 relative aux Institutions
bruxelloises, en exécution des articles 118 et
123 de la Constitution

AMENDEMENTS

N° 1 DE M. **SCHOOFS ET CONSORTS**

Art. 2

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Conformément aux articles 118, § 2, et 123, § 2, de la Constitution, l'article 2 adapte l'article 4 de la loi spéciale du 12 janvier 1989 pour tenir compte de l'octroi de l'autonomie constitutive à la Région de Bruxelles-Capitale.

Nous proposons de supprimer cet article parce que nous sommes d'avis que l'octroi de l'autonomie constitutive à la Région de Bruxelles-Capitale est une erreur monumentale.

Document précédent:

Doc 53 **3198/ (2013/2014)**:
001: Projet transmis par le Sénat.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

3 december 2013

ONTWERP VAN BIJZONDERE WET
tot wijziging van de bijzondere wet van
12 januari 1989 met betrekking tot de
Brusselse Instellingen, ter uitvoering van de
artikelen 118 en 123 van de Grondwet

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER **SCHOOFS c.s.**

Art. 2

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Door middel van artikel 2 wordt, in uitvoering van de artikels 118, § 2, en 123, § 2, van de Grondwet, artikel 4 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 aangepast aan het verlenen van constitutieve autonomie aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Vermits indieners van dit amendement van oordeel zijn dat het verlenen van constitutieve autonomie aan het Brussels Hoofdstedelijke Gewest een kapitale blunder is, stellen ze voor dit artikel te schrappen.

Voorgaand document:

Doc 53 **3198/ (2013/2014)**:
001: Ontwerp overgezonden door de Senaat.

N° 2 DE M. SCHOOFS ET CONSORTS

Art. 2

Dans le 2°, supprimer les mots “, et ce sans préjudice de l’application des articles 5bis et 5ter.”

JUSTIFICATION

Dans son avis sur la proposition de loi spéciale à l’examen (doc. Sénat, n° 5-1754/2), le Conseil d’État observe ce qui suit:

“À l’alinéa 2, proposé, de l’article 4 de la loi spéciale du 12 janvier 1989, les mots “, et ce sans préjudice de l’application des articles 5bis et 5ter”, sont inutiles. Il n’est en effet pas nécessaire de rappeler ces articles 5bis et 5ter à l’article 4 pour qu’ils s’appliquent d’office. Leur mention pourrait créer le doute quant à leur applicabilité à d’autres dispositions de la loi spéciale qui ne procèdent pas, pour leur part, à un tel rappel. L’incise sera donc omise.”

Le présent amendement répond à l’observation formulée par le Conseil d’État.

N° 3 DE M. SCHOOFS ET CONSORTS

Art. 3

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L’article 3 accorde l’autonomie constitutive à la Région de Bruxelles-Capitale en ce qui concerne le régime d’incompatibilité applicable aux membres du Parlement qui entrent dans le gouvernement d’une entité fédérée.

Nous estimons que la Région de Bruxelles-Capitale ne doit pas disposer de l’autonomie constitutive et proposons dès lors de supprimer cet article.

N° 4 DE M. SCHOOFS ET CONSORTS

Art. 4

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L’article 4 accorde l’autonomie constitutive à la Région de Bruxelles-Capitale en ce qui concerne le remplacement de

Nr. 2 VAN DE HEER SCHOOFS c.s.

Art. 2

In het 2°, de woorden “, en dit onverminderd de toepassing van de artikelen 5bis en 5ter” doen vervallen.

VERANTWOORDING

In haar advies op dit voorstel van bijzondere (Senaat, stuk 5-1754/2) stelt de Raad van State het volgende:

“In het voorgestelde tweede lid van artikel 4 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 zijn de woorden “, en dit onverminderd de toepassing van de artikelen 5bis en 5ter” overbodig. Het is immers niet nodig in artikel 4 de artikelen 5bis en 5ter in herinnering te brengen opdat ze van rechtswege van toepassing zouden zijn. Het vermelden van die artikelen zou twijfel kunnen doen ontstaan aangaande de toepasselijkheid van die artikelen op andere bepalingen van de bijzondere wet, waarin die artikelen niet in herinnering worden gebracht. De betreffende zinsnede dient dus te worden geschrapt.”

Dit amendement geeft uitvoering aan de opmerking van de Raad van State.

Nr. 3 VAN DE HEER SCHOOFS c.s.

Art. 3

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Via artikel 3 wordt constitutieve autonomie verleend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met het stelsel van onverenigbaarheden dat van toepassing is op leden van het Parlement die tot de Regering van een deelgebied toetreden.

Indieners van dit amendement zijn van oordeel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet over constitutieve autonomie dient te beschikken en stellen derhalve voor dit artikel te schrappen.

Nr. 4 VAN DE HEER SCHOOFS c.s.

Art. 4

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Via artikel 4 wordt constitutieve autonomie verleend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met het vervangen

membres du Parlement qui entrent dans le gouvernement fédéral et la détermination d'incompatibilités supplémentaires pour les membres du Parlement.

Nous estimons que la Région de Bruxelles-Capitale ne doit pas disposer de l'autonomie constitutive et proposons dès lors de supprimer cet article.

N° 5 DE M. SCHOOFS ET CONSORTS

Art. 5

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article 5 accorde l'autonomie constitutive à la Région de Bruxelles-Capitale en ce qui concerne la fixation de règles complémentaires pour la composition du Parlement.

Nous estimons que la Région de Bruxelles-Capitale ne doit pas disposer de l'autonomie constitutive et proposons dès lors de supprimer cet article.

N° 6 DE M. SCHOOFS ET CONSORTS

Art. 6

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article 6 accorde l'autonomie constitutive à la Région de Bruxelles-Capitale en matière de détermination des circonscriptions électorales.

Dans son avis relatif à la loi spéciale à l'examen (doc. Sénat, n° 5-1754/2), le Conseil d'État émet toutefois des critiques très sévères à l'égard de l'article précité. Il observe "que l'autonomie visant à permettre à la Région de Bruxelles-Capitale de créer plusieurs circonscriptions n'est pas conciliable avec le prescrit de l'article 20, § 2, de la loi spéciale du 12 janvier 1989. L'alinéa 1er de cette disposition impose qu'avant de procéder à la dévolution des sièges à conférer, les sièges soient répartis à concurrence de 72 sièges entre l'ensemble des groupements de listes de candidats du groupe linguistique français et de 17 sièges entre l'ensemble des groupements de listes de candidats du groupe linguistique néerlandais. L'alinéa 3 de la même disposition prévoit un système de dévolution des sièges par groupe linguistique. Ces dispositions supposent l'existence d'une seule circonscription électorale. Elles font obstacle à la mise en oeuvre de l'autonomie que l'article 6 de la proposition à l'examen entend consacrer.

van parlementsleden die tot de federale regering toetreden en het instellen van bijkomende onverenigbaarheden voor de parlementsleden.

Indieners van dit amendement zijn van oordeel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet over constitutieve autonomie dient te beschikken en stellen derhalve voor dit artikel te schrappen.

Nr. 5 VAN DE HEER SCHOOFS c.s.

Art. 5

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Via artikel 5 wordt constitutieve autonomie verleend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met aanvullende regels voor de samenstelling van het Parlement.

Indieners van dit amendement zijn van oordeel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet over constitutieve autonomie dient te beschikken en stellen derhalve voor dit artikel te schrappen.

Nr. 6 VAN DE HEER SCHOOFS c.s.

Art. 6

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Via artikel 6 wordt constitutieve autonomie verleend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met het bepalen van de kieskringen.

In haar advies over deze bijzondere wet (Senaat, stuk 5-1754/2) is de Raad van State evenwel zeer kritisch over dit artikel. De Raad stelt: "dat de autonomie waarbij het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de mogelijkheid krijgt verscheidene kieskringen op te richten niet verenigbaar is met het bepaalde in artikel 20, § 2, van de bijzondere wet van 12 januari 1989. Het eerste lid van die bepaling schrijft voor dat alvorens wordt overgegaan tot de verdeling van de toe te wijzen zetels, 72 zetels worden omgeslagen over het geheel van lijstengroepen van kandidaten van de Franse taalgroep en 17 zetels worden omgeslagen over het geheel van lijstengroepen van kandidaten van de Nederlandse taalgroep. Het derde lid van dezelfde bepaling voorziet in een regeling waarbij de zetels per taalgroep worden toegewezen. Deze bepalingen veronderstellen evenwel het bestaan van één enkele kieskring. Ze staan in de weg aan de inwerkingstelling van de autonomie die artikel 6 van het voorliggende voorstel wil toekennen.

À supposer cet obstacle levé par le législateur spécial lui-même, le dernier alinéa que l'article 6 précité se propose d'ajouter dans l'article 14 de la loi spéciale du 12 janvier 1989 soulève une difficulté d'application. En effet, en cas d'instauration par voie d'ordonnance spéciale d'une pluralité de circonscriptions (ceci dans le strict respect de la répartition 72/17 et du nombre de parlementaires régionaux fixé à 89), il sera impossible de respecter parfaitement, pour les différentes circonscriptions consacrées, le rapport 72/17, comme semble l'imposer l'alinéa précité. Le cas échéant, celui-ci devra être revu en conséquence. En conclusion, l'article 6 proposé ne peut être adopté dans sa version actuelle."

Concrètement, le Conseil d'État estime qu'il est pratiquement impossible d'instaurer plusieurs circonscriptions électorales pour les élections de la Région de Bruxelles-Capitale. Les auteurs du présent amendement estiment en outre que la Région de Bruxelles-Capitale ne doit pas disposer de l'autonomie constitutive et proposent dès lors de supprimer l'article en question.

N° 7 DE M. SCHOOFS ET CONSORTS

Art. 7

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article 7 accorde l'autonomie constitutive à la Région de Bruxelles-Capitale en ce qui concerne la détermination du chef-lieu de la (des) circonscription(s) électorale(s).

Compte tenu des observations du Conseil d'État relatives à l'article 6 de la loi spéciale à l'examen, une partie de l'article 7 est devenue sans objet. Les auteurs du présent amendement estiment en outre que la Région de Bruxelles-Capitale ne doit pas disposer de l'autonomie constitutive et proposent dès lors de supprimer cet article.

N° 8 DE M. SCHOOFS ET CONSORTS

Art. 8

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article 8 accorde l'autonomie constitutive à la Région de Bruxelles-Capitale en ce qui concerne les règles relatives aux suppléants.

In de veronderstelling dat dit beletsel door de bijzondere wetgever zelf wordt weggewerkt, zorgt het laatste lid dat het voornoemde artikel 6 wil invoegen in artikel 14 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 nog voor een toepassingsprobleem. Ingeval bij bijzondere ordonnantie verschillende kieskringen worden ingesteld (met strikte inachtneming van de 72/17-verdeling en van het aantal regionale parlementsleden, dat vastgesteld is op 89), zal het onmogelijk zijn om voor de verschillende kieskringen zoals die zijn vastgesteld, de verhouding 72/17 op volkomen wijze te eerbiedigen zoals het genoemde laatste lid nochtans lijkt op te leggen. In voorkomend geval moet dat lid bijgevolg worden herzien. Het besluit is dan ook dat het voorgestelde artikel 6 niet in zijn huidige versie kan worden aangenomen."

Feitelijk is de Raad van State daarmee van oordeel dat het invoeren van meerdere kieskringen voor de verkiezingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zo goed als onmogelijk is. Indieners van dit amendement zijn bovendien van oordeel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet over constitutieve autonomie dient te beschikken en stellen derhalve voor dit artikel te schrappen.

Nr. 7 VAN DE HEER SCHOOFS c.s.

Art. 7

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Met artikel 7 wordt constitutieve autonomie verleend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met het bepalen van de hoofdplaats van de kieskring(en).

Gelet op de opmerkingen van de Raad van State bij artikel 6 van deze bijzondere wet, is een deel van artikel 7 zonder voorwerp. Indieners van dit amendement zijn bovendien van oordeel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet over constitutieve autonomie dient te beschikken en stellen derhalve voor dit artikel te schrappen.

Nr. 8 VAN DE HEER SCHOOFS c.s.

Art. 8

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Via artikel 8 wordt constitutieve autonomie verleend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met het bepalen van de regels betreffende de opvolgers.

Les auteurs du présent amendement estiment que la Région de Bruxelles-Capitale ne doit pas disposer de l'autonomie constitutive et proposent dès lors de supprimer cet article.

N° 9 DE M. SCHOOFS ET CONSORTS

Art. 9

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article 9 accorde l'autonomie constitutive à la Région de Bruxelles-Capitale en ce qui concerne les règles relatives à l'effet dévolutif de la case de tête.

Nous estimons que la Région de Bruxelles-Capitale ne doit pas disposer de l'autonomie constitutive et proposons dès lors de supprimer cet article.

N° 10 DE M. SCHOOFS ET CONSORTS

Art. 10

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article 10 dispose que la Région de Bruxelles-Capitale doit exercer son autonomie constitutive par le biais d'ordonnances spéciales, qui requièrent notamment une majorité dans chaque groupe linguistique.

Nous estimons que la Région de Bruxelles-Capitale ne doit pas disposer par principe de l'autonomie constitutive et, partant, nous avons déposé plusieurs amendements visant à empêcher l'instauration de cette autonomie. Il est dès lors logique de s'opposer également à l'instauration de règles de majorité spéciale en la matière.

Un deuxième argument peut être avancé en faveur de la suppression de l'article 10. Si l'autonomie constitutive visée est uniquement inscrite dans la loi spéciale sans être formulée de manière précise dans la Constitution, le législateur spécial disposera d'une certaine latitude pour la modifier à l'avenir, comme ce fut déjà le cas par le passé. Si cette garantie est envisagée avec sérieux, il est préférable de l'inscrire de manière précise dans la Constitution plutôt que dans la loi spéciale. L'auteur a d'ailleurs déposé un amendement en ce sens.

Pour ces raisons, nous proposons de supprimer cet article.

Indieners van dit amendement zijn van oordeel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet over constitutieve autonomie dient te beschikken en stellen derhalve voor dit artikel te schrappen.

Nr. 9 VAN DE HEER SCHOOFS c.s.

Art. 9

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Via artikel 9 wordt constitutieve autonomie verleend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met het bepalen van de regels betreffende de devolutive werking van de lijststem.

Indieners van dit amendement zijn van oordeel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet over constitutieve autonomie dient te beschikken en stellen derhalve voor dit artikel te schrappen.

Nr. 10 VAN DE HEER SCHOOFS c.s.

Art. 10

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Via artikel 10 wordt geregeld dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn constitutieve autonomie moet uitoefenen via bijzondere ordonnances, waarbij onder meer een meerderheid in elke taalgroep wordt voorgeschreven.

Indieners van dit amendement zijn van oordeel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest principieel niet over constitutieve autonomie dient te beschikken en heeft dan ook meerdere amendementen ingediend om deze geen doorgang te laten vinden; zodoende is het ook logisch dat daarvoor geen specifieke meerderheidsregels dienen te worden voorgeschreven.

Er is nog een tweede argument om de bepalingen van artikel 10 op te heffen. Door deze enkel in de bijzondere wet in te schrijven en niet op een precies geformuleerde wijze in de Grondwet, kan deze in de toekomst door de bijzondere wetgever binnen zekere marges worden gewijzigd, zoals dat overigens in het verleden reeds gebeurd is. Indien men het met deze waarborg ernstig meent, is het derhalve beter deze in de Grondwet zelf op een precieze wijze in te schrijven in plaats van in de bijzondere wet, waartoe de indiener overigens een amendement heeft ingediend.

Om deze redenen stellen de indieners derhalve voor dit artikel te schrappen.

N° 11 DE M. **SCHOOFS ET CONSORTS**

Art. 11

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article 11 accorde l'autonomie constitutive à la Région de Bruxelles-Capitale en ce qui concerne différentes matières, à savoir la séance d'ouverture, la présidence de la séance d'ouverture, la publicité des séances, la présence du gouvernement, les pétitions, le bureau et le personnel de l'assemblée, le greffier, la signature des arrêtés et le fonctionnement du gouvernement.

Nous estimons que la Région de Bruxelles-Capitale ne doit pas disposer de l'autonomie constitutive et proposons dès lors de supprimer cet article.

N° 12 DE M. **SCHOOFS ET CONSORTS**

Art. 12

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article 12 accorde l'autonomie constitutive à la Région de Bruxelles-Capitale en ce qui concerne la fixation du nombre de membres du gouvernement.

Nous estimons que la Région de Bruxelles-Capitale ne doit pas disposer de l'autonomie constitutive et proposons dès lors de supprimer cet article.

N° 13 DE M. **SCHOOFS ET CONSORTS**

Art. 13

Supprimer cet article

JUSTIFICATION

L'article 13 accorde l'autonomie constitutive à la Région de Bruxelles-Capitale en ce qui concerne la détermination d'incompatibilités supplémentaires pour les membres du gouvernement.

Nr. 11 VAN DE HEER **SCHOOFS c.s.**

Art. 11

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Via artikel 11 wordt constitutieve autonomie verleend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met verschillende aangelegenheden, met name de openingszitting, de voorzitter van de openingszitting, de openbaarheid van de vergaderingen, de aanwezigheid van de Regering, de verzoekschriften, het bureau en het personeel van de assemblee, de griffier, de ondertekening van de besluiten en de werkwijze van de regering.

Indieners van dit amendement zijn van oordeel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet over constitutieve autonomie dient te beschikken en stellen derhalve voor dit artikel te schrappen.

Nr. 12 VAN DE HEER **SCHOOFS c.s.**

Art. 12

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Via artikel 12 wordt constitutieve autonomie verleend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met het bepalen van het aantal regeringsleden.

Indieners van dit amendement zijn van oordeel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet over constitutieve autonomie dient te beschikken en stellen derhalve voor dit artikel te schrappen.

Nr. 13 VAN DE HEER **SCHOOFS c.s.**

Art. 13

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Via artikel 13 wordt constitutieve autonomie verleend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met het instellen van bijkomende onverenigbaarheden voor de regeringsleden.

Nous estimons que la Région de Bruxelles-Capitale ne doit pas disposer de l'autonomie constitutive et proposons dès lors de supprimer cet article.

N° 14 DE M. SCHOOFS ET CONSORTS

Art. 14

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article 14 accorde l'autonomie constitutive à la Région de Bruxelles-Capitale en ce qui concerne la fixation du nombre de secrétaires d'État.

Nous estimons que la Région de Bruxelles-Capitale ne doit pas disposer de l'autonomie constitutive et proposons dès lors de supprimer cet article.

N° 15 DE M. SCHOOFS ET CONSORTS

Art. 15

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article 15 insère une disposition précisant l'entrée en vigueur des points 1° et 2° de l'article 7 de la proposition de loi spéciale, modifié par voie d'amendement.

Nous estimons que la Région de Bruxelles-Capitale ne doit pas disposer de l'autonomie constitutive et proposons dès lors de supprimer également cet article, en suivant la même logique que celle qui est à la base de la suppression proposée de l'article 7.

Indieners van dit amendement zijn van oordeel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet over constitutieve autonomie dient te beschikken en stellen derhalve voor dit artikel te schrappen.

Nr. 14 VAN DE HEER SCHOOFS c.s.

Art. 14

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Via artikel 14 wordt constitutieve autonomie verleend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met het bepalen van het aantal staatssecretarissen.

Indieners van dit amendement zijn van oordeel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet over constitutieve autonomie dient te beschikken en stellen derhalve voor dit artikel te schrappen.

Nr. 15 VAN DE HEER SCHOOFS c.s.

Art. 15

Dit artikel doen vervallen.

VERANTWOORDING

Via artikel 15 wordt een inwerkingtredingsbepaling ingevoegd ingevolge wijzigingen bij amendement aangebracht aan artikel 7 van het voorstel van bijzondere wet.

Indieners van dit amendement zijn van oordeel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet over constitutieve autonomie dient te beschikken en stellen derhalve voor, om dit artikel, in het verlengde van de voorgestelde schrapping van artikel 7, eveneens te schrappen.

Bert SCHOOFS (VB)
Barbara PAS (VB)
Gerolf ANNEMANS (VB)
Rita DE BONT (VB)

